

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัญหาของผู้ทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 174 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 62.59 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 278 คน โดยการศึกษาได้แบ่งการวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3-11)
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล (ตารางที่ 12-27)
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม (ตารางที่ 28-43)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	28	16.1
หญิง	146	83.9
รวม	174	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 83.9 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 16.1

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	85	48.9
31 – 40 ปี	59	33.9
41 – 50 ปี	26	14.9
มากกว่า 50 ปี	4	2.3
รวม	174	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี ร้อยละ 48.9 รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 33.9 ช่วงอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 14.9 และอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 2.3

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา(ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชี)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปวส.หรืออนุปริญญา	45	25.9
ปริญญาตรีหรือปริญญาโท	129	74.1
รวม	174	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา (ที่ขึ้นทะเบียนผู้ทำบัญชี) ในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท ร้อยละ 74.1 และระดับปวส.หรืออนุปริญญา ร้อยละ 25.9

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

ประสบการณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	66	37.9
6 – 10 ปี	61	35.1
11 – 15 ปี	23	13.2
มากกว่า 15 ปี	24	13.8
รวม	174	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 37.9 รองลงมาระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 35.1 มากกว่า 15 ปี ร้อยละ 13.8 และระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 13.2

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนกิจการที่รับทำบัญชี

จำนวนกิจการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 30 ราย	119	68.4
31 – 60 ราย	29	16.7
61 – 90 ราย	12	6.9
มากกว่า 90 ราย	14	8.0
รวม	174	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับทำบัญชีระหว่าง 1 – 30 ราย ร้อยละ 68.4 รองลงมาระหว่าง 31 – 60 ราย ร้อยละ 16.7 มากกว่า 90 ราย ร้อยละ 8.0 และ ระหว่าง 61 – 90 ราย ร้อยละ 6.9

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพการทำงาน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงานของกิจการ	63	36.2
รับจ้างทำบัญชีอิสระ	48	27.6
ผู้ทำบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี	37	21.3
ผู้ช่วยผู้ทำบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี	26	14.9
รวม	174	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานของกิจการ ร้อยละ 36.2 รองลงมารับจ้างทำบัญชีอิสระ ร้อยละ 27.6 เป็นผู้ทำบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี ร้อยละ 21.3 และเป็นผู้ช่วยผู้ทำบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี ร้อยละ 14.9

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทธุรกิจที่รับทำบัญชี

ประเภทธุรกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การผลิต	68	39.1
อสังหาริมทรัพย์	45	25.9
บริการ	134	77.0
ค้าปลีก	92	52.9
ค้าส่ง	59	33.9
ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ	15	8.6
ธุรกิจการเกษตร	41	23.6
ก่อสร้าง	92	52.9
นำเข้า	43	24.7
ส่งออก	72	41.4

หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับทำบัญชีให้กับกิจการบริการ ร้อยละ 77.0 รองลงมาเป็นกิจการค้าปลีก ร้อยละ 52.9 กิจการก่อสร้าง ร้อยละ 52.9 กิจการส่งออก ร้อยละ 41.4 กิจการการผลิต ร้อยละ 39.1 กิจการค้าส่ง ร้อยละ 33.9 กิจการอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ 25.9 กิจการนำเข้า ร้อยละ 24.7 กิจการธุรกิจการเกษตร ร้อยละ 23.6 และกิจการธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 8.6

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะการขายของธุรกิจที่รับทำบัญชี

ลักษณะการขาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินสด	164	94.3
เงินเชื่อ	140	80.5
เงินผ่อน	45	25.9

หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับทำบัญชีให้กับกิจการที่ขายเงินสด ร้อยละ 94.3 รองลงมาเป็นขายเงินเชื่อ ร้อยละ 80.5 และขายเงินผ่อน ร้อยละ 25.9

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะการซื้อของธุรกิจที่รับทำบัญชี

ลักษณะการขาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินสด	161	92.5
เงินเชื่อ	151	86.8
เงินผ่อน	57	32.8

หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับทำบัญชีให้กับกิจการที่ซื้อเงินสด ร้อยละ 92.5 รองลงมาเป็นซื้อเงินเชื่อ ร้อยละ 86.8 และซื้อเงินผ่อน ร้อยละ 32.8

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้

ปัญหา		ระดับปัญหา					รวม	ค่าเฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี		
1. กรณีให้เช่าซื้อแต่มีได้รับชำระเงิน	จำนวน	11	53	71	15	24	174	3.07
	ร้อยละ	6.3	30.5	40.8	8.6	13.8	100.0	ปานกลาง
2. กรณีส่งออก	จำนวน	18	45	62	30	19	174	3.07
	ร้อยละ	10.3	25.9	35.6	17.2	10.9	100.0	ปานกลาง
3. กรณีให้เช่าระยะยาว	จำนวน	8	46	77	21	22	174	2.98
	ร้อยละ	4.6	26.4	44.3	12.1	12.6	100.0	ปานกลาง
4. กรณีสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิคนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ	จำนวน	17	58	58	23	18	174	3.19
	ร้อยละ	9.8	33.3	33.3	13.2	10.3	100.0	ปานกลาง
5. การโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด	จำนวน	16	55	63	31	9	174	3.22
	ร้อยละ	9.2	31.6	36.2	17.8	5.2	100.0	ปานกลาง
6. การจำหน่ายรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	จำนวน	14	32	73	39	16	174	2.94
	ร้อยละ	8.0	18.4	42.0	22.4	9.2	100.0	ปานกลาง
รวม	จำนวน	84	289	404	159	108	1,044	3.08
	ร้อยละ	8.1	27.7	38.7	15.2	10.3	100.0	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ดังนี้

1. กรณีให้เช่าซื้อแต่มีได้รับชำระเงิน มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07
2. กรณีส่งออก มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07
3. กรณีให้เช่าระยะยาว มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98
4. กรณีสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิคนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19

5 การโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22

6. การจำแนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการจำแนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย

ปัญหา		ระดับปัญหา					รวม	ค่าเฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี		
1. การคำนวณค่าเสื่อมราคา	จำนวน	14	34	65	38	23	174	2.87
	ร้อยละ	8.0	19.5	37.4	21.8	13.2	100.0	ปานกลาง
2. การจำหน่ายหนี้สูญ	จำนวน	14	50	61	32	17	174	3.07
	ร้อยละ	8.0	28.7	35.1	18.4	9.8	100.0	ปานกลาง
3. การบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย	จำนวน	4	33	66	43	28	174	2.67
	ร้อยละ	2.3	19.0	37.9	24.7	16.1	100.0	ปานกลาง
4. ใช้จ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ	จำนวน	8	30	77	43	16	174	2.83
	ร้อยละ	4.6	17.2	44.3	24.7	9.2	100.0	ปานกลาง
5. การจ่ายค่ารับรอง	จำนวน	15	30	75	39	15	174	2.95
	ร้อยละ	8.6	17.2	43.1	22.4	8.6	100.0	ปานกลาง
6. การจำแนกรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนกับรายจ่ายในการดำเนินงาน	จำนวน	9	30	78	41	16	174	2.86
	ร้อยละ	5.2	17.2	44.8	23.6	9.2	100.0	ปานกลาง
7. การพิจารณาเงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนว่าจ่ายเกินสมควรหรือไม่	จำนวน	8	40	86	27	13	174	3.02
	ร้อยละ	4.6	23.0	49.4	15.5	7.5	100.0	ปานกลาง
8. การคำนวณขาดทุนสะสมมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เพื่อนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในทางภาษี	จำนวน	15	29	64	43	23	174	2.83
	ร้อยละ	8.6	16.7	36.8	24.7	13.2	100.0	ปานกลาง
9. ใช้จ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์	จำนวน	36	48	58	27	5	174	3.48
	ร้อยละ	20.7	27.6	33.3	15.5	2.9	100.0	ปานกลาง
10. การกำหนดรายจ่ายจากผลกำไรของกิจการ	จำนวน	16	38	65	36	19	174	2.98
	ร้อยละ	9.2	21.8	37.4	20.7	10.9	100.0	ปานกลาง
11. การบันทึกค่าเช่ารถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคน	จำนวน	10	33	69	40	22	174	2.82
	ร้อยละ	5.7	19.0	39.7	23.0	12.6	100.0	ปานกลาง
12. การบันทึกบัญชีขาดทุนจากสินค้าเสื่อมหรือสินค้าเสื่อมสภาพ	จำนวน	12	49	57	32	24	174	2.96
	ร้อยละ	6.9	28.2	32.8	18.4	13.8	100.0	ปานกลาง
13. การคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น	จำนวน	5	25	76	44	24	174	2.67
	ร้อยละ	2.9	14.4	43.7	25.3	13.8	100.0	ปานกลาง
14. การคำนวณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา	จำนวน	7	28	70	40	29	174	2.68
	ร้อยละ	4.0	16.1	40.2	23.0	16.7	100.0	ปานกลาง
รวม	จำนวน	173	497	967	525	274	2,436	2.91
	ร้อยละ	7.1	20.4	39.7	21.6	11.2	100.0	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ดังนี้

1. การคำนวณค่าเสื่อมราคา มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87
  2. การจำหน่ายหนี้สูญ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07
  3. การบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67
  4. รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83
  5. การจ่ายค่ารับรอง มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95
  6. การจำแนกรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนกับรายจ่ายในการดำเนินงาน มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86
  7. การพิจารณาเงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนว่าจ่ายเกินสมควรหรือไม่ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02
  8. การคำนวณขาดทุนสะสมมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เพื่อนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในทางภาษี มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83
  9. รายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48
  10. การกำหนดรายจ่ายจากผลกำไรของกิจการ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98
  11. การบันทึกค่าเช่ารถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคน มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82
  12. การบันทึกบัญชีขาดทุนจากสินค้าล้าสมัยหรือสินค้าเสื่อมสภาพ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96
  13. การคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67
  14. การคำนวณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68
- เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่ายในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย และปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

ปัญหา		ระดับปัญหา					รวม	ค่าเฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี		
1. การบันทึกบัญชีหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย	จำนวน	10	42	63	28	31	174	2.84
	ร้อยละ	5.7	24.1	36.2	16.1	17.8	100.0	ปานกลาง
2. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	จำนวน	11	37	64	34	28	174	2.82
	ร้อยละ	6.3	21.3	36.8	19.5	16.1	100.0	ปานกลาง
3. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย	จำนวน	10	37	74	41	12	174	2.95
	ร้อยละ	5.7	21.3	42.5	23.6	6.9	100.0	ปานกลาง
4. การบันทึกต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจนกระทั่งสินทรัพย์พร้อมใช้งาน	จำนวน	8	39	76	28	23	174	2.89
	ร้อยละ	4.6	22.4	43.7	16.1	13.2	100.0	ปานกลาง
5. การบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ	จำนวน	15	45	67	25	22	174	3.03
	ร้อยละ	8.6	25.9	38.5	14.4	12.6	100.0	ปานกลาง
6. การบันทึกบัญชีเงินจอง, เงินมัดจำ	จำนวน	7	39	74	33	21	174	2.87
	ร้อยละ	4.0	22.4	42.5	19.0	12.1	100.0	ปานกลาง
7. การตีราคาทรัพย์สิน	จำนวน	8	43	55	39	29	174	2.78
	ร้อยละ	4.6	24.7	31.6	22.4	16.7	100.0	ปานกลาง
8. สินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน	จำนวน	9	30	72	36	27	174	2.76
	ร้อยละ	5.2	17.2	41.4	20.7	15.5	100.0	ปานกลาง
รวม	จำนวน	78	312	545	264	193	1,392	2.87
	ร้อยละ	5.6	22.4	39.2	19	13.9	100.0	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนี้

1. การบันทึกบัญชีหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84

2. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82

3. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95
  4. การบันทึกต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจนกระทั่งสินทรัพย์พร้อมใช้งาน มีปัญหา ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89
  5. การบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.03
  6. การบันทึกบัญชีเงินจอง, เงินมัดจำ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.87
  7. การตีราคาทรัพย์สิน มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78
  8. สินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76
- เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และมีปัญหา น้อยสุดเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านต่าง ๆ ในภาพรวม

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1. ปัญหาด้านการรับรู้รายได้	3.08	ปานกลาง
2. ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	2.91	ปานกลาง
3. ปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น	2.87	ปานกลาง
รวม	2.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.93 ซึ่งมีปัญหาสูงสุดในด้านการรับรู้รายได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 รองลงมาเป็นปัญหาด้านค่าใช้จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 และมีปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น น้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ จำแนกตามอายุ

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	อายุ				ค่าเฉลี่ย
		≤ 30	31-40	41-50	> 50	
1. กรณีให้เช่าซื้อแต่ไม่ได้รับชำระเงิน	ค่าเฉลี่ย	3.12 ปานกลาง	3.0 ปานกลาง	3.15 ปานกลาง	2.50 ปานกลาง	3.07 ปานกลาง
2. กรณีส่งออก	ค่าเฉลี่ย	3.21 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง	3.12 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง	3.07 ปานกลาง
3. กรณีให้เช่าระยะยาว	ค่าเฉลี่ย	3.04 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง	3.04 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.98 ปานกลาง
4. กรณีสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ	ค่าเฉลี่ย	3.16 ปานกลาง	3.2 ปานกลาง	3.42 ปานกลาง	2.00 น้อย	3.19 ปานกลาง
5. การโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด	ค่าเฉลี่ย	3.24 ปานกลาง	3.14 ปานกลาง	3.31 ปานกลาง	3.50 มาก	3.22 ปานกลาง
6. การจำแนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	ค่าเฉลี่ย	3.02 ปานกลาง	2.78 ปานกลาง	3.08 ปานกลาง	2.50 ปานกลาง	2.94 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	3.13 ปานกลาง	2.99 ปานกลาง	3.19 ปานกลาง	2.58 ปานกลาง	3.08 ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ทำบัญชีในแต่ละช่วงอายุ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านการรับรู้รายได้ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีช่วงอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการจำแนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ โดย

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการจําแนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการให้เช่าระยะยาว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการให้เช่าระยะยาว และกรณีสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 41-50 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 รองลงมาเป็นช่วงอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ช่วงอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 และอายุมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตามอายุ

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	อายุ				ค่าเฉลี่ย
		≤ 30	31-40	41-50	> 50	
1. การคำนวณค่าเสื่อมราคา	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.82 ปานกลาง	3.03 ปานกลาง	2.73 ปานกลาง	2.50 ปานกลาง	2.87 ปานกลาง
2. การจำหน่ายหนี้สูญ	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.06 ปานกลาง	2.88 ปานกลาง	3.46 ปานกลาง	3.50 มาก	3.07 ปานกลาง
3. การบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.88 ปานกลาง	2.44 น้อย	2.58 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.67 ปานกลาง
4. ใช้จ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.02 ปานกลาง	2.76 ปานกลาง	2.27 น้อย	3.50 มาก	2.83 ปานกลาง
5. การจ่ายค่ารับรอง	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.88 ปานกลาง	3.08 ปานกลาง	2.77 ปานกลาง	3.50 มาก	2.95 ปานกลาง
6. การจำหน่ายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนกับรายจ่ายในการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.9 ปานกลาง	2.58 ปานกลาง	2.50 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง
7. การพิจารณาเงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนว่าจ่ายเกินสมควรหรือไม่	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.11 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง	3.15 ปานกลาง	2.50 ปานกลาง	3.02 ปานกลาง
8. การคำนวณขาดทุนสะสมยกมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เพื่อนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในทางภาษี	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.65 ปานกลาง	3.15 ปานกลาง	2.65 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง	2.83 ปานกลาง
9. ใช้จ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์	ค่าเฉลี่ย มาก	3.51 มาก	3.31 ปานกลาง	3.69 มาก	4.00 มาก	3.48 ปานกลาง
10. การกำหนดรายจ่ายจากผลกำไรของกิจการ	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.06 ปานกลาง	3.05 ปานกลาง	2.69 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.98 ปานกลาง
11. การบันทึกค่าเช่ารถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคน	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.92 ปานกลาง	2.76 ปานกลาง	2.77 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.82 ปานกลาง
12. การบันทึกบัญชีขาดทุนจากสินค้าเสื่อมสภาพหรือสินค้าเสื่อมสภาพ	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.11 ปานกลาง	2.85 ปานกลาง	2.88 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.96 ปานกลาง
13. การคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.85 ปานกลาง	2.80 ปานกลาง	1.92 น้อย	2.00 น้อย	2.67 ปานกลาง
14. การคำนวณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.76 ปานกลาง	2.76 ปานกลาง	2.31 น้อย	2.00 น้อย	2.68 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.97 ปานกลาง	2.90 ปานกลาง	2.75 ปานกลาง	2.64 ปานกลาง	2.91 ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ทำบัญชีในแต่ละช่วงอายุ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีช่วงอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการคำนวณขาดทุนสะสมยกมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เพื่อนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในทางภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.92

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย การกำหนดรายจ่ายจากผลกำไรของกิจการบันทึกค่าเช่ารถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคน การบันทึกบัญชีขาดทุนจากสินค้าต่ำสมัยหรือสินค้าเสื่อมสภาพ การคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น และการคำนวณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 รองลงมาเป็นช่วงอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 ช่วงอายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 และอายุมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ จำแนกตามอายุ

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	อายุ				ค่าเฉลี่ย
		≤ 30	31-40	41-50	> 50	
1. การบันทึกบัญชีหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย	ค่าเฉลี่ย	2.87 ปานกลาง	2.80 ปานกลาง	2.81 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง
2. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	ค่าเฉลี่ย	2.92 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.38 น้อย	2.00 น้อย	2.82 ปานกลาง
3. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย	ค่าเฉลี่ย	3.07 ปานกลาง	2.98 ปานกลาง	2.58 ปานกลาง	2.50 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง
4. การบันทึกต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจนกระทั่งสินทรัพย์พร้อมใช้งาน	ค่าเฉลี่ย	2.89 ปานกลาง	2.97 ปานกลาง	2.85 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.89 ปานกลาง
5. การบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ	ค่าเฉลี่ย	3.05 ปานกลาง	3.17 ปานกลาง	2.62 ปานกลาง	3.50 มาก	3.03 ปานกลาง
6. การบันทึกบัญชีเงินจอง, เงินมัดจำ	ค่าเฉลี่ย	2.92 ปานกลาง	2.90 ปานกลาง	2.77 ปานกลาง	2.25 น้อย	2.87 ปานกลาง
7. การตีราคาทรัพย์สิน	ค่าเฉลี่ย	2.79 ปานกลาง	2.85 ปานกลาง	2.73 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.78 ปานกลาง
8. สินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน	ค่าเฉลี่ย	2.84 ปานกลาง	2.76 ปานกลาง	2.62 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.76 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.92 ปานกลาง	2.92 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.41 น้อย	2.87 ปานกลาง

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ทำบัญชีในแต่ละช่วงอายุ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีช่วงอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับ สินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจนกระทั่งสินทรัพย์พร้อมใช้งาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน การบันทึกต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจนกระทั่งสินทรัพย์พร้อมใช้งาน การตีราคาทรัพย์สิน และสินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และช่วงอายุ 31-40 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 รองลงมา เป็น ช่วงอายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67 และอายุมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านต่าง ๆ ในภาพรวม จำแนกตามอายุ

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	อายุ			
		≤ 30	31-40	41-50	> 50
1. ด้านการรับรู้รายได้	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.13 ปานกลาง	2.99 ปานกลาง	3.19 ปานกลาง	2.58 ปานกลาง
2. ด้านค่าใช้จ่าย	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.97 ปานกลาง	2.90 ปานกลาง	2.75 ปานกลาง	2.64 ปานกลาง
3. ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.92 ปานกลาง	2.92 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.41 น้อย
รวม	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	2.99 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง	2.56 ปานกลาง

จากตารางที่ 19 พบว่าผู้ทำบัญชีในแต่ละช่วงอายุ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยรวม ในระดับปานกลาง โดยผู้ที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 อายุ 41-50 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 และผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และผู้ทำบัญชีอายุ 41-50 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านการรับรู้รายได้ รองลงมาเป็นปัญหาด้านค่าใช้จ่าย และด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 31-40 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านการรับรู้รายได้ รองลงมาเป็นปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น และปัญหาด้านค่าใช้จ่าย

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านค่าใช้จ่าย รองลงมาเป็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ และด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ จำแนกระดับการศึกษา

ปัญหา		ระดับการศึกษา		
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ปริญญาตรีหรือ ปริญญาโท	ค่าเฉลี่ย
1. กรณีให้เช่าซื้อแต่ไม่ได้รับชำระเงิน	ค่าเฉลี่ย	3.07	3.07	3.07
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
2. กรณีส่งออก	ค่าเฉลี่ย	2.84	3.16	3.07
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3. กรณีให้เช่าระยะยาว	ค่าเฉลี่ย	3.11	2.94	2.98
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
4. กรณีสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าช่วงเวลาที่ถึงกำหนดชำระ	ค่าเฉลี่ย	3.29	3.16	3.19
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
5. การโอนทรัพย์สิน การให้บริการหรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด	ค่าเฉลี่ย	3.04	3.28	3.22
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
6. การจำแนกรายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	ค่าเฉลี่ย	3.00	2.91	2.94
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	3.06	3.09	3.08
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับสัญญาก่อสร้างกรณีผู้ซื้อผิดนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าช่วงเวลาที่ถึงกำหนดชำระ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับกรณีส่งออก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน ซึ่งทางบัญชีอาจไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการจำแนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 รองลงมาเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวศ.หรืออนุปริญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย จำแนกระดับการศึกษา

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา		
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ปริญญาตรีหรือ ปริญญาโท	ค่าเฉลี่ย
1. การคำนวณค่าเสื่อมราคา	ค่าเฉลี่ย	3.07 ปานกลาง	2.81 ปานกลาง	2.87 ปานกลาง
2. การจำหน่ายหนี้สูญ	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	3.09 ปานกลาง	3.07 ปานกลาง
3. การบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย	ค่าเฉลี่ย	2.82 ปานกลาง	2.61 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง
4. ใช้จ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ	ค่าเฉลี่ย	2.80 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง	2.83 ปานกลาง
5. การจ่ายค่ารับรอง	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง
6. การจำแนกรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนกับ รายจ่ายในการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	2.84 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง
7. การพิจารณาเงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็น หุ้นส่วนว่าจ่ายเกินสมควรหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	3.13 ปานกลาง	2.98 ปานกลาง	3.02 ปานกลาง
8. การคำนวณขาดทุนสะสมมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เพื่อนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในทางภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.73 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง	2.83 ปานกลาง
9. รายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถ พิสูจน์ ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมี หลักฐานไม่สมบูรณ์	ค่าเฉลี่ย	3.16 ปานกลาง	3.59 มาก	3.48 ปานกลาง
10. การกำหนดรายจ่ายจากผลกำไรของกิจการ	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.97 ปานกลาง	2.98 ปานกลาง
11. การบันทึกค่าเช่ารถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่ มีที่นั่งไม่เกินสิบคน	ค่าเฉลี่ย	3.11 ปานกลาง	2.72 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง
12. การบันทึกบัญชีขาดทุนจากสินค้าล้าสมัยหรือ สินค้าเสื่อมสภาพ	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง	2.96 ปานกลาง
13. การคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น	ค่าเฉลี่ย	2.67 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง
14. การคำนวณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	2.69 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.68 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.93 ปานกลาง	2.90 ปานกลาง	2.91 ปานกลาง

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายการที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการคำนวณรายการที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายการที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกเงินสำรองเป็น ค่าใช้จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 รองลงมาเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา		
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ปริญญาตรีหรือ ปริญญาโท	ค่าเฉลี่ย
1. การบันทึกบัญชีหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.78 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง
2. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	ค่าเฉลี่ย	2.96 ปานกลาง	2.78 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง
3. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.94 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง
4. การบันทึกต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจนกระทั่งสินทรัพย์พร้อมใช้งาน	ค่าเฉลี่ย	2.91 ปานกลาง	2.88 ปานกลาง	2.89 ปานกลาง
5. การบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ	ค่าเฉลี่ย	2.93 ปานกลาง	3.07 ปานกลาง	3.03 ปานกลาง
6. การบันทึกบัญชีเงินจอง, เงินมัดจำ	ค่าเฉลี่ย	2.91 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง	2.87 ปานกลาง
7. การตีราคาทรัพย์สิน	ค่าเฉลี่ย	2.71 ปานกลาง	2.81 ปานกลาง	2.78 ปานกลาง
8. สินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน	ค่าเฉลี่ย	2.78 ปานกลาง	2.75 ปานกลาง	2.76 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.90 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง	2.87 ปานกลาง

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีหลักทรัพย์เพื่อค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย และการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 มีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาภาษีเงินได้ นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 รองลงมาเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับ ปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai umbrella (parasol). The entire emblem is enclosed within a circular border. The Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' is written along the top inner edge of the circle, and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written along the bottom inner edge. There are decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านต่าง ๆ ในภาพรวม จำแนกระดับการศึกษา

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา	
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ปริญญาตรีหรือ ปริญญาโท
1. ด้านการรับรู้รายได้	ค่าเฉลี่ย	3.06 ปานกลาง	3.09 ปานกลาง
2. ด้านค่าใช้จ่าย	ค่าเฉลี่ย	2.93 ปานกลาง	2.90 ปานกลาง
3. ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น	ค่าเฉลี่ย	2.90 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.95 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยรวม ในระดับปานกลาง โดยผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 รองลงมาเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา และปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาสูงสุดในด้านการรับรู้รายได้ รองลงมาเป็นปัญหาด้านค่าใช้จ่าย และด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น เหมือนกัน

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ จำแนกตาม
ประสพการณ์

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ประสพการณ์				ค่าเฉลี่ย
		≤ 5	6-10	11-15	> 15	
1. กรณีให้เช่าซื้อแต่มีได้รับชำระเงิน	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.21 ปานกลาง	3.10 ปานกลาง	2.43 น้อย	3.21 ปานกลาง	3.07 ปานกลาง
2. กรณีส่งออก	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.12 ปานกลาง	3.21 ปานกลาง	2.17 น้อย	3.46 ปานกลาง	3.07 ปานกลาง
3. กรณีให้เช่าระยะยาว	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.14 ปานกลาง	2.90 ปานกลาง	2.61 ปานกลาง	3.13 ปานกลาง	2.98 ปานกลาง
4. กรณีสัญญาก่อสร้างที่ผู้ซื้อผิคนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.33 ปานกลาง	3.05 ปานกลาง	2.96 ปานกลาง	3.38 ปานกลาง	3.19 ปานกลาง
5. การโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน โดยไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.23 ปานกลาง	3.11 ปานกลาง	3.17 ปานกลาง	3.50 มาก	3.22 ปานกลาง
6. การจำเนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.05 ปานกลาง	2.89 ปานกลาง	2.48 น้อย	3.21 ปานกลาง	2.92 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย ปานกลาง	3.18 ปานกลาง	3.04 ปานกลาง	2.64 ปานกลาง	3.31 ปานกลาง	3.08 ปานกลาง

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ทำบัญชีซึ่งมีประสพการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีประสพการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับสัญญาก่อสร้างกรณีที่ผู้ซื้อผิคนัดชำระเงินเกิน 3 งวดติดต่อกันและอัตราส่วนของงานเสร็จสูงกว่าค่างวดที่ถึงกำหนดชำระ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการจำเนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการส่งออก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการจำแนกรายได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายได้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน ซึ่งทางบัญชีอาจไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการส่งออก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สิน การให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน ซึ่งทางบัญชีอาจไม่คิดค่าตอบแทน หรือคิดค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการให้เช่าระยะยาว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 รองลงมาเป็นผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ประสบการณ์ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 และ ประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย จำแนกตามประเภท

ปัญหา		ประเภท				ค่าเฉลี่ย
		≤ 5	6-10	11-15	> 15	
1. การคำนวณค่าเสื่อมราคา	ค่าเฉลี่ย	2.86	2.98	2.35	3.13	2.87
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
2. การจำหน่ายหนี้สูญ	ค่าเฉลี่ย	3.27	2.87	2.87	3.21	3.07
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3. การบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย	ค่าเฉลี่ย	2.88	2.70	2.30	2.33	2.67
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง
4. ใช้จ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ	ค่าเฉลี่ย	3.05	2.84	2.48	2.58	2.83
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
5. การจ่ายค่ารับรอง	ค่าเฉลี่ย	2.92	2.98	2.70	3.17	2.95
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
6. การจำแนกรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนกับรายจ่ายในการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	2.83	2.97	2.48	3.00	2.86
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
7. การพิจารณาเงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนว่าจ่ายเกินสมควรหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	3.06	3.07	2.65	3.13	3.02
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
8. การคำนวณขาดทุนสะสมมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เพื่อนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในทางภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.73	2.82	3.04	2.92	2.83
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
9. รายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์	ค่าเฉลี่ย	3.45	3.39	3.30	3.92	3.248
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง
10. การกำหนดรายจ่ายจากผลกำไรของกิจการ	ค่าเฉลี่ย	3.11	3.00	2.87	2.67	2.98
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
11. การบันทึกค่าเช่ารถยนต์นั่งและรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกินสิบคน	ค่าเฉลี่ย	2.95	2.92	2.35	2.67	2.82
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
12. การบันทึกบัญชีขาดทุนจากสินค้าเสื่อมสภาพหรือสินค้าเสื่อมสภาพ	ค่าเฉลี่ย	2.95	3.15	2.48	2.96	2.96
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
13. การคำนวณรายจ่ายที่ทางภาษียอมให้หักได้เพิ่มขึ้น	ค่าเฉลี่ย	2.83	2.72	2.39	2.38	2.67
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง
14. การคำนวณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	2.68	2.89	2.39	2.42	2.68
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.97	2.95	2.62	2.89	2.91
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ทำบัญชีซึ่งมีประสบการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายการที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการคำนวณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายการที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายการที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับรายการที่กิจการได้จ่ายไปจริง แต่ไม่สามารถพิสูจน์ผู้รับเงินได้เนื่องจากไม่มีหลักฐาน หรือมีหลักฐานไม่สมบูรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกเงินสำรองเป็นค่าใช้จ่าย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านค่าใช้จ่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ จำแนกตามประสบการณ์

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ประสบการณ์				ค่าเฉลี่ย
		≤ 5	6-10	11-15	> 15	
1. การบันทึกบัญชีหลักทรัพย์เพื่อ ค้าหรือหลักทรัพย์เพื่อขาย	ค่าเฉลี่ย	2.95 ปานกลาง	2.89 ปานกลาง	2.43 น้อย	2.79 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง
2. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตาม สัญญาเช่าทางการเงิน	ค่าเฉลี่ย	2.94 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง	2.22 น้อย	2.75 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง
3. การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มี มูลค่าเล็กน้อย	ค่าเฉลี่ย	3.05 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.48 น้อย	3.21 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง
4. การบันทึกต้นทุนการกู้ยืมที่ เกิดขึ้นจนกระทั่งสินทรัพย์พร้อม ใช้งาน	ค่าเฉลี่ย	2.92 ปานกลาง	2.98 ปานกลาง	2.43 น้อย	3.00 ปานกลาง	2.89 ปานกลาง
5. การบันทึกสินทรัพย์จากการ เช่าซื้อ	ค่าเฉลี่ย	3.03 ปานกลาง	3.20 ปานกลาง	2.96 ปานกลาง	2.96 ปานกลาง	3.03 ปานกลาง
6. การบันทึกบัญชีเงินจอง, เงินมัดจำ	ค่าเฉลี่ย	2.83 ปานกลาง	3.10 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.87 ปานกลาง
7. การตีราคาทรัพย์สิน	ค่าเฉลี่ย	2.61 ปานกลาง	3.11 ปานกลาง	2.70 ปานกลาง	2.50 ปานกลาง	2.78 ปานกลาง
8. สินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มี ค่าตอบแทน	ค่าเฉลี่ย	2.74 ปานกลาง	2.85 ปานกลาง	3.09 ปานกลาง	2.25 น้อย	2.76 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.88 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง	2.58 ปานกลาง	2.77 ปานกลาง	2.87 ปานกลาง

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ทำบัญชีซึ่งมีประสบการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการตีราคาทรัพย์สิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์

หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกสินทรัพย์จากการเช่าซื้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีมูลค่าเล็กน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่ได้รับมาโดยไม่มีค่าตอบแทน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้านสินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.88 ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.77 และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.58

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลด้านต่าง ๆ จำแนกตามประสบการณ์

ปัญหา		ประสบการณ์			
		≤ 5	6-10	11-15	> 15
1. ด้านการรับรู้รายได้	ค่าเฉลี่ย	3.18	3.04	2.64	3.31
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
2. ด้านค่าใช้จ่าย	ค่าเฉลี่ย	2.97	2.95	2.62	2.89
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3. ด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ	ค่าเฉลี่ย	2.88	3.00	2.58	2.77
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.99	2.98	2.61	2.94
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 พบว่าผู้ทำบัญชีซึ่งมีประสบการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยรวม ในระดับปานกลาง โดยผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94 และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี , 11-15 ปี และ มากกว่า 15 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านการรับรู้รายได้ รองลงมาเป็นปัญหาด้านค่าใช้จ่าย และด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ เหมือนกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านการรับรู้รายได้ รองลงมาเป็นปัญหาด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ และปัญหาด้านค่าใช้จ่าย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย

ปัญหา		ระดับปัญหา					รวม	ค่าเฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี		
1. กรณีการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในการส่งมอบสินค้าหรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า	จำนวน	19	36	59	33	27	174	2.93 ปานกลาง
	ร้อยละ	10.9	20.7	33.9	19.0	15.5	100.0	
2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ หรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด	จำนวน	19	37	55	26	37	174	2.86 ปานกลาง
	ร้อยละ	10.9	21.3	31.6	14.9	21.3	100.0	
3. กรณีการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษี หรือได้มีการนำสินค้าไปใช้	จำนวน	9	31	59	37	38	174	2.63 ปานกลาง
	ร้อยละ	5.2	17.8	33.9	21.3	21.8	100.0	
4. กรณีการส่งออกสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในวันที่ชำระอากรขาออก หรือวันที่มีการวางค้ำประกันขาออก หรือวันที่มีการออกใบขนสินค้า	จำนวน	7	39	64	32	32	174	2.75 ปานกลาง
	ร้อยละ	4.0	22.4	36.8	18.4	18.4	100.0	
5. กรณีการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษีหรือได้ใช้บริการนั่นเอง	จำนวน	17	21	58	39	39	174	2.64 ปานกลาง
	ร้อยละ	9.8	12.1	33.3	22.4	22.4	100.0	
6. กรณีการให้บริการตามสัญญาที่จ่ายค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำให้ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี	จำนวน	11	33	62	34	34	174	2.73 ปานกลาง
	ร้อยละ	6.3	19.0	35.6	19.5	19.5	100.0	

7. กรณีนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือวันที่มีการออกไปขนสินค้า	จำนวน ร้อยละ	9 5.2	32 18.4	63 36.2	27 15.5	43 24.7	174 100.0	2.64 ปานกลาง
ปัญหา		ระดับปัญหา						
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	รวม	ค่าเฉลี่ย
8. การจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับการยกเว้น	จำนวน ร้อยละ	5 2.9	29 16.7	66 37.9	44 25.3	30 17.2	174 100.0	2.63 ปานกลาง
รวม	จำนวน ร้อยละ	96 6.9	258 18.5	486 34.9	272 19.5	280 20.1	1,392 100.0	2.73 ปานกลาง

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้น ภาษีขาย ดังนี้

1. กรณีการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบมีการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93
2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86
3. กรณีการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษี หรือได้มีการนำสินค้าไปใช้ มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63
4. กรณีการส่งออกสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในวันที่ชำระอากรขาออก หรือวันที่มีการวางค้ำประกันขาออก หรือวันที่มีการออกไปขนสินค้า มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75
5. กรณีการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกไปกำกับภาษี หรือได้ใช้บริการนั่นเอง มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64
6. กรณีการให้บริการตามสัญญาที่จ่ายค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกไปกำกับภาษี มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73

7. กรณีนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือวันที่มีการออกใบขนสินค้า มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64

8. การจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับการยกเว้น มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขายโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมี ปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับกรณีการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบมีการส่งมอบสินค้า หรือ โอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับกรณีการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษี หรือได้มีการนำสินค้าไปใช้ และปัญหา เกี่ยวกับการจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับการยกเว้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี

ปัญหา		ระดับปัญหา					รวม	ค่าเฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี		
1. การกำหนดมูลฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลฐานภาษีด้วย	จำนวน	6	42	69	30	27	174	2.83
	ร้อยละ	3.4	24.1	39.7	17.2	15.5	100.0	ปานกลาง
2. การกำหนดมูลฐานภาษีสำหรับการส่งออกสินค้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา F.O.B บวกภาษีสรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	จำนวน	11	38	66	30	29	174	2.84
	ร้อยละ	6.3	21.8	37.9	17.2	16.7	100.0	ปานกลาง
3. การกำหนดมูลฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศ และมีการขายในเดือนที่ความรับผิดชอบการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราถ่วงเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี	จำนวน	8	53	71	15	27	174	3.0
	ร้อยละ	4.6	30.5	40.8	8.6	15.5	100.0	ปานกลาง
4. การกำหนดมูลฐานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	จำนวน	7	35	66	33	33	174	2.71
	ร้อยละ	4.0	20.1	37.9	19.0	19.0	100.0	ปานกลาง
รวม	จำนวน	32	168	272	108	116	696	2.84
	ร้อยละ	4.6	24.1	39.1	15.5	16.7	100.0	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ดังนี้

1. การกำหนดมูลฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลฐานภาษีด้วย มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83

2. การกำหนดมูลค่างานภาษีสำหรับการส่งออกสินค้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา F.O.B บวกภาษีสรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84

3. การกำหนดมูลค่างานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

4. การกำหนดมูลค่างานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านฐานภาษีโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ

ปัญหา		ระดับปัญหา					รวม	ค่าเฉลี่ย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี		
1. การจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง	จำนวน	12	35	65	34	28	174	2.82
	ร้อยละ	6.9	20.1	37.4	19.5	16.1	100.0	ปานกลาง
2. การเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน	15	30	66	37	26	174	2.83
	ร้อยละ	8.6	17.2	37.9	21.3	14.9	100.0	ปานกลาง
3. มีการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย	จำนวน	5	22	64	42	41	174	2.47
	ร้อยละ	2.9	12.6	36.8	24.1	23.6	100.0	น้อย
รวม	จำนวน	32	87	195	113	95	522	2.71
	ร้อยละ	6.1	16.7	37.4	21.7	18.2	100.0	ปานกลาง

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ดังนี้

1. การจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82

2. การเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83

3. มีการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย มีปัญหาระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านภาษีซื้อโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภานีมูลค่าเพิ่มด้านต่าง ๆ ในภาพรวม

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1. ปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภานีขาย	2.73	ปานกลาง
2. ปัญหาด้านฐานภานี	2.84	ปานกลาง
3. ปัญหาด้านภานีซื้อ	2.71	ปานกลาง
รวม	2.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 31 พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภานีมูลค่าเพิ่มโดยรวมในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.75 ซึ่งมีปัญหาสูงสุดในด้านฐานภานี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 รองลงมาเป็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภานีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 และปัญหาด้านภานีซื้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย จำแนกตามอายุ

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	อายุ				ค่าเฉลี่ย
		≤ 30	31-40	41-50	> 50	
1. กรณีการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในการส่งมอบสินค้า หรือ โอนกรรมสิทธิ์ หรือ ได้รับชำระราคา หรือ ได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า	ค่าเฉลี่ย	2.92 ปานกลาง	3.08 ปานกลาง	2.73 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.93 ปานกลาง
2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือ ได้รับชำระราคา หรือ ได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด	ค่าเฉลี่ย	2.84 ปานกลาง	3.03 ปานกลาง	2.65 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.86 ปานกลาง
3. กรณีการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือ โอนกรรมสิทธิ์ หรือ ได้รับชำระราคา หรือ ได้ออกใบกำกับภาษี หรือ ได้มีการนำสินค้าไปใช้	ค่าเฉลี่ย	2.60 ปานกลาง	2.71 ปานกลาง	2.65 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.63 ปานกลาง
4. กรณีการส่งออกสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในวันที่ชำระอากรขาออก หรือ วันที่มีการวางค้ำประกันขาออก หรือ วันที่มีการออกใบขนสินค้า	ค่าเฉลี่ย	2.81 ปานกลาง	2.81 ปานกลาง	2.54 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.75 ปานกลาง
5. กรณีการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือ ออกใบกำกับภาษี หรือ ได้ให้บริการนั่นเอง	ค่าเฉลี่ย	2.64 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.08 น้อย	2.25 น้อย	2.64 ปานกลาง
6. กรณีการให้บริการตามสัญญาที่จ่ายค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือ ออกใบกำกับภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.74 ปานกลาง	2.97 ปานกลาง	2.27 น้อย	2.00 น้อย	2.73 ปานกลาง
7. กรณีนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือ มีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือ วันที่มีการออกใบขนสินค้า	ค่าเฉลี่ย	2.81 ปานกลาง	2.59 ปานกลาง	2.27 น้อย	2.00 น้อย	2.64 ปานกลาง
8. การจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสีย	ค่าเฉลี่ย	2.67	2.78	2.23	2.00	2.63

ภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับยกเว้น		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.75	2.86	2.43	2.03	2.73
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง

จากตารางที่ 32 พบว่า ผู้ทำบัญชีในแต่ละช่วงอายุ มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษี หรือได้มีการนำสินค้าไปใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 31-40 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือวันที่มีการออกใบขนสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 41-50 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี หรือได้ใช้บริการนั่นเอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี หรือได้ใช้บริการนั่นเอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25 ส่วนปัญหาเรื่องอื่นๆ มีระดับปัญหาน้อยเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีปัญหา

สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 อายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 และผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปีมีปัญหาน้อยสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี จำแนกตามอายุ

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	อายุ				ค่าเฉลี่ย
		≤ 30	31-40	41-50	> 50	
1. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้า และมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย	ค่าเฉลี่ย	3.00	2.86	2.31	2.00	2.83
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง
2. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการส่งออกสินค้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา F.O.B บวกภาษีสรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	ค่าเฉลี่ย	2.94	2.98	2.31	2.00	2.84
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง
3. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออกกรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราตัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี	ค่าเฉลี่ย	3.08	2.98	2.92	2.00	3.00
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
4. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	ค่าเฉลี่ย	2.86	2.64	2.50	2.00	2.71
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.97	2.87	2.51	2.00	2.84
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 พบว่า ผู้ทำบัญชีในแต่ละช่วงอายุ มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม

ด้านฐานภาษี ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี

ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราตัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิด

เกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างาน ภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือ ค่าธรรมเนียมอื่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 31-40 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับ

ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีสำหรับการ ส่งออกสินค้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา F.O.B บวกภาษีสรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น และ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการ ขายในเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการ สุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 และมีปัญหาน้อย สุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 41-50 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับ

ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีจากการ ส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้ อัตราเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐาน ภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีสำหรับการ ขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็น มูลค่างานภาษีด้วย และปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่างานภาษีสำหรับการส่งออกสินค้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา F.O.B บวกภาษีสรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.31

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับ

น้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 และมีปัญหาทุกเรื่องในระดับน้อยเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ใน ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหา สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 อายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 และอายุมากกว่า 50 ปีมีปัญหาน้อยสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ จำแนกตามอายุ

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	อายุ				ค่าเฉลี่ย
		≤ 30	31-40	41-50	> 50	
1. การจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง	ค่าเฉลี่ย	2.99 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.15 น้อย	2.00 น้อย	2.82 ปานกลาง
2. การเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	2.94 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง	2.54 ปานกลาง	2.00 น้อย	2.83 ปานกลาง
3. มีการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย	ค่าเฉลี่ย	2.56 ปานกลาง	2.59 ปานกลาง	1.96 น้อย	2.00 น้อย	2.47 น้อย
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.83 ปานกลาง	2.80 ปานกลาง	2.22 น้อย	2.00 น้อย	2.71 ปานกลาง

จากตารางที่ 34 พบว่า ผู้ทำบัญชีในแต่ละช่วงอายุ มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่มด้านภาษีซื้อ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 31-40 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 41-50 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับน้อย

โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงิน ใต้ที่ต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 และมีปัญหาน้อย ที่สุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับ น้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 และมีปัญหาทุกเรื่องในระดับน้อยเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 ซึ่งผู้ที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 อายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.22 และอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 35 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภูมิมูลค่าเพิ่มด้านต่าง ๆ ในภาพรวม จำแนกตามอายุ

ปัญหา		อายุ			
		≤ 30	31-40	41-50	> 50
1. ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิด ภาษีขาย	ค่าเฉลี่ย	2.75	2.86	2.43	2.03
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย
2. ด้านฐานภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.97	2.87	2.51	2.00
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย
3. ด้านภาษีซื้อ	ค่าเฉลี่ย	2.83	2.80	2.22	2.00
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.83	2.85	2.41	2.02
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	น้อย

จากตารางที่ 35 พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และอายุ 31-40 ปี มีปัญหาภูมิมูลค่าเพิ่มในระดับปานกลาง โดยผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 ส่วนผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 41-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาภูมิมูลค่าเพิ่มในระดับน้อย โดยผู้ที่มีอายุ 41-50 ปี มีระดับปัญหาสูงกว่า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 และผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.02 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุ 31-40 ปี และอายุ 41-50 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านฐานภาษี รองลงมาเป็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย และปัญหาด้านภาษีซื้อ เหมือนกัน

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านฐานภาษี รองลงมาเป็นปัญหาด้านภาษีซื้อ และด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย

ผู้ทำบัญชีที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีปัญหาสูงสุดในการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย รองลงมาเป็นปัญหาด้านฐานภาษีและภาษีซื้อซึ่งมีระดับปัญหาเท่ากัน

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหา		ระดับการศึกษา		
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ป.ตรีหรือ ป.โท	ค่าเฉลี่ย
1. กรณีการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.90 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง
2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด	ค่าเฉลี่ย	3.02 ปานกลาง	2.80 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง
3. กรณีการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษี หรือได้มีการนำสินค้าไปใช้	ค่าเฉลี่ย	2.71 ปานกลาง	2.60 ปานกลาง	2.63 ปานกลาง
4. กรณีการส่งออกสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในวันที่ชำระอากรขาออก หรือวันที่มีการวางค้ำประกันขาออก หรือวันที่มีการออกใบขนสินค้า	ค่าเฉลี่ย	2.93 ปานกลาง	2.69 ปานกลาง	2.75 ปานกลาง
5. กรณีการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี หรือได้ใช้บริการนั่นเอง	ค่าเฉลี่ย	2.80 ปานกลาง	2.59 ปานกลาง	2.64 ปานกลาง
6. กรณีการให้บริการตามสัญญาที่จ่ายค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.98 ปานกลาง	2.64 ปานกลาง	2.73 ปานกลาง

7. กรณีนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระ อากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือ วันที่มีการออกไปขนสินค้า	ค่าเฉลี่ย	2.69 ปานกลาง	2.62 ปานกลาง	2.64 ปานกลาง
8. การจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับการยกเว้น	ค่าเฉลี่ย	2.69 ปานกลาง	2.60 ปานกลาง	2.63 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.85 ปานกลาง	2.68 ปานกลาง	2.73 ปานกลาง

จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาในแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขา ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขา ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือวันที่มีการออกไปขนสินค้า และปัญหาเกี่ยวกับการจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับการยกเว้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69

ผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขา ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อมีการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี หรือได้ให้บริการนั่นเอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขา ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส. หรืออนุปริญญา มีปัญหาสูงกว่าผู้ที่จบปริญญาตรีหรือปริญญาโท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 และ 2.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหา		ระดับการศึกษา		
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ป.ตรีหรือ ป.โท	ค่าเฉลี่ย
1. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย	ค่าเฉลี่ย	2.84 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง	2.83 ปานกลาง
2. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการส่งออกสินค้าซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา F.O.B บวกภาษีสรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	ค่าเฉลี่ย	3.09 ปานกลาง	2.75 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง
3. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมิได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราตัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี	ค่าเฉลี่ย	3.31 ปานกลาง	2.89 ปานกลาง	3.0 ปานกลาง
4. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	ค่าเฉลี่ย	2.96 ปานกลาง	2.63 ปานกลาง	2.71 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	3.05 ปานกลาง	2.77 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง

จากตารางที่ 37 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาในแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84

ผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ซึ่งผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาสูงกว่าผู้ที่จบปริญญาตรีหรือปริญญาโท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และ 2.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา		
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ป.ตรีหรือ ป.โท	ค่าเฉลี่ย
1. การจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.76 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง
2. การเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	3.04 ปานกลาง	2.76 ปานกลาง	2.83 ปานกลาง
3. มีการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย	ค่าเฉลี่ย	2.87 ปานกลาง	2.33 น้อย	2.47 น้อย
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.97 ปานกลาง	2.62 ปานกลาง	2.71 ปานกลาง

จากตารางที่ 38 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาในแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87

ผู้ทำบัญชีที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการจำแนกภาษีซื้อต้องห้าม มิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง

โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และปัญหาเกี่ยวกับการเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 ซึ่งผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญาตรี มีปัญหาสูงกว่าผู้ที่จบปริญญาตรีหรือปริญญาโท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และ 2.62 ตามลำดับ ตารางที่ 39 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่มด้านต่าง ๆ ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ระดับการศึกษา	
		ปวส.หรือ อนุปริญญา	ป.ตรีหรือ ป.โท
1. ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย	ค่าเฉลี่ย	2.85 ปานกลาง	2.68 ปานกลาง
2. ด้านฐานภาษี	ค่าเฉลี่ย	3.05 ปานกลาง	2.77 ปานกลาง
3. ด้านภาษีซื้อ	ค่าเฉลี่ย	2.97 ปานกลาง	2.62 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.93 ปานกลาง	2.69 ปานกลาง

จากตารางที่ 39 พบว่า ผู้ทำบัญชีซึ่งมีระดับการศึกษาในแต่ละระดับ มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่มโดยรวม ในระดับปานกลาง โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญาตรี มีปัญหาสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และ 2.69 ตามลำดับ

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญาตรี มีปัญหาสูงสุดในด้านฐานภาษี รองลงมาเป็นปัญหาด้านภาษีซื้อ และด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย

ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโท มีปัญหาสูงสุดในด้านฐานภาษี รองลงมาเป็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย และด้านภาษีซื้อ

**ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี**

ปัญหา		ประสบการณ์				ค่าเฉลี่ย
		≤ 5	6-10	11-15	> 15	
1. กรณีการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า	ค่าเฉลี่ย	2.97 ปานกลาง	3.11 ปานกลาง	2.61 ปานกลาง	2.63 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง
2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด	ค่าเฉลี่ย	2.97 ปานกลาง	2.85 ปานกลาง	2.74 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.86 ปานกลาง
3. กรณีการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษี หรือได้มีการนำสินค้าไปใช้	ค่าเฉลี่ย	2.67 ปานกลาง	2.67 ปานกลาง	2.70 ปานกลาง	2.38 น้อย	2.63 ปานกลาง
4. กรณีการส่งออกสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในวันที่ชำระอากรขาออก หรือวันที่มีการวางค้ำประกันขาออก หรือวันที่มีการออกใบขนสินค้า	ค่าเฉลี่ย	2.79 ปานกลาง	2.79 ปานกลาง	2.43 น้อย	2.88 ปานกลาง	2.75 ปานกลาง
5. กรณีการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี หรือได้ให้บริการนั่นเอง	ค่าเฉลี่ย	2.64 ปานกลาง	2.72 ปานกลาง	2.35 น้อย	2.75 ปานกลาง	2.64 ปานกลาง
6. กรณีการให้บริการตามสัญญาที่จ่ายค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.77 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง	2.35 น้อย	2.75 ปานกลาง	2.73 ปานกลาง
7. กรณีนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากร	ค่าเฉลี่ย	2.85 ปานกลาง	2.74 ปานกลาง	2.22 น้อย	2.21 น้อย	2.64 ปานกลาง

ขาเข้า หรือวันที่มีการออกไปขนสินค้า						
8. การจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับการยกเว้น	ค่าเฉลี่ย	2.67	2.67	2.57	2.46	2.63
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.79	2.80	2.49	2.59	2.73
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตารางที่ 40 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า และปัญหาเกี่ยวกับการขายสินค้าตามสัญญาให้เข้าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 มีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ หรือออกใบกำกับภาษี หรือได้ใช้บริการนั่นเอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในการส่งมอบสินค้า หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนมีการส่งมอบสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการขายสินค้าผ่านตัวแทน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือโอนกรรมสิทธิ์ หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษี หรือได้มีการนำสินค้าไปใช้ และปัญหาเกี่ยวกับการจำแนกประเภทกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับกิจการที่ได้รับการยกเว้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการขายสินค้าตามสัญญาให้เข้าซื้อหรือซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อถึงกำหนดชำระราคาตามงวด หรือได้รับชำระราคา หรือได้ออกใบกำกับภาษีก่อนกำหนดชำระในแต่ละงวด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือวันที่มีการออกไปขนสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการส่งออกสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบในวันที่ชำระอากรขาออก หรือวันที่มีการวางค้ำประกันขาออก หรือวันที่มีการออกใบขนสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้า ซึ่งจะเกิดความรับผิดชอบเมื่อชำระอากรขาเข้า หรือมีการวางค้ำประกันอากรขาเข้า หรือวันที่มีการออกใบขนสินค้า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขาย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 ประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาน้อยที่สุดโดยมีปัญหายอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 41 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี จำแนกตาม
ประสพการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ประสพการณ์				ค่าเฉลี่ย
		≤ 5	6-10	11-15	> 15	
1. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้า และมีกรคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย	ค่าเฉลี่ย	3.00 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง	2.43 น้อย	2.71 ปานกลาง	2.83 ปานกลาง
2. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการส่งออกสินค้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา F.O.B บวกภาษี สรรพสามิตและภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	ค่าเฉลี่ย	2.89 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง	2.61 ปานกลาง	2.63 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง
3. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออกกรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีกรขายในเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีกรขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราตัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.98 ปานกลาง	3.08 ปานกลาง	2.96 ปานกลาง	2.88 ปานกลาง	3.00 ปานกลาง
4. การกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอกรขาเข้า ภาษี สรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น	ค่าเฉลี่ย	2.71 ปานกลาง	2.85 ปานกลาง	2.52 ปานกลาง	2.54 ปานกลาง	2.71 ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.90 ปานกลาง	2.93 ปานกลาง	2.63 ปานกลาง	2.69 ปานกลาง	2.84 ปานกลาง

จากตารางที่ 41 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสพการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีประสพการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้าน

ฐานภาษี ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี

ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี

ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ เช่น การขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่ง ต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี

ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีจากการส่งออก กรณีได้รับเงินตราต่างประเทศและมีการขายในเดือนที่ความรับผิดชอบในการเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งกำหนดให้ถือเงินตราไทยที่ได้รับเป็นฐานภาษี แต่หากยังมีได้มีการขายเงินตราต่างประเทศให้ใช้อัตราเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อในวันทำการสุดท้ายของเดือนที่ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเป็นฐานภาษี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการกำหนดมูลค่าฐานภาษีสำหรับนำเข้า ซึ่งกำหนดให้ใช้ราคา C.I.F บวกอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านฐานภาษี ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.90 ประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและค่าเฉลี่ยของปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

ปัญหา	ค่าเฉลี่ย	ประสบการณ์				ค่าเฉลี่ย
		≤ 5	6-10	11-15	> 15	
1. การจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง	ค่าเฉลี่ย	2.95 ปานกลาง	2.95 ปานกลาง	2.39 น้อย	2.54 ปานกลาง	2.82 ปานกลาง
2. การเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย	3.05 ปานกลาง	2.79 ปานกลาง	2.26 น้อย	2.92 ปานกลาง	2.83 ปานกลาง
3. มีการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย	ค่าเฉลี่ย	2.47 น้อย	2.59 ปานกลาง	2.17 น้อย	2.46 น้อย	2.47 น้อย
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.82 ปานกลาง	2.78 ปานกลาง	2.28 น้อย	2.64 ปานกลาง	2.71 ปานกลาง

จากตารางที่ 42 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ดังนี้

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง โดยมีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.95 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการจำแนกภาษีซื้อต้องห้ามมิให้นำมาใช้เครดิตออกจากภาษีขาย เช่น ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นจากการจ่ายค่ารับรอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.39 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17

ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับการเฉลี่ยภาษีซื้อของกิจการที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และมีปัญหาน้อยสุดเกี่ยวกับการนำภาษีซื้อที่เกิน 6 เดือนมาใช้เครดิตภาษีขาย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม ด้านภาษีซื้อ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 ซึ่งผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 ประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีปัญหาน้อยที่สุด โดยมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.28

ตารางที่ 43 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาภานีมูลค่าเพิ่มด้านต่าง ๆ ในภาพรวม จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

ปัญหา		ประสบการณ์			
		≤ 5	6-10	11-15	> 15
1. ด้านการรับรู้รายได้ที่เกิด ภาษีขา	ค่าเฉลี่ย	2.79	2.80	2.49	2.59
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
2. ด้านฐานภาษี	ค่าเฉลี่ย	2.90	2.93	2.63	2.69
		ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3. ด้านภาษีซื้อ	ค่าเฉลี่ย	2.82	2.78	2.28	2.64
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง
รวม	ค่าเฉลี่ย	2.83	2.83	2.45	2.63
		ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง

จากตารางที่ 43 พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในแต่ละช่วง มีปัญหาภานีมูลค่าเพิ่มในภาพรวม ในระดับปานกลาง โดยผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และประสบการณ์ 6-10 ปี มีปัญหาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.83 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านฐานภาษี รองลงมาเป็นปัญหาด้านภาษีซื้อ และปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขา เหมือนกัน

ผู้ที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี และ 11-15 ปี มีปัญหาสูงสุดในด้านฐานภาษี รองลงมาเป็นปัญหาด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขา และด้านภาษีซื้อ เหมือนกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved